

Slutrapport av ”Plönninge - mötesplats för grön tillväxt – brukande, innovation och kunskap.”

Inledning

Plönninge har en speciell plats i det halländska medvetandet och det oavsett om man tänker Plönninge som litterär plats i Albert Olssons Sand-trilogi, eller som ett tidigt halländskt innovationscentrum för jordbrukets utveckling men inte minst en utbildningsplats för generationer av hallänningar som verkat och verkar inom de gröna näringarna. Det gör att ett projekt att utreda den framtida användningen av Plönningeområdet har sina speciella utmaningar.

Grön tillväxt är ett av Region Hallands styrkeområden inom regional utveckling. Grön tillväxt består av fokusområdena jord, skog, vatten och energi. Inom fokusområdena drivs processer för hållbar samhälls- och näringslivsutveckling. Inom områdena jord och energi har Region Halland redan etablerade processer igång. Detta sker inom ramen för Livsmedelsprogram för Halland samt Energikontoret Halland. Inom områdena skog och vatten har Regionkontoret sedan 2018 påbörjade processer som handlar om skogen och vattnet som strategiska resurser för att lösa samhällsutmaningar och för halländsk innovations- och näringslivsutveckling. Minskad klimatpåverkan, möjlighet att utveckla nya biobaserade material och bränslen, destinationsutveckling, rekreation och friluftsliv är några av de värden som skogen och vattnet möjliggör. Plönninge kan på olika sätt vara en resurs i flera av dessa processer.

Processer inom styrkeområde Grön tillväxt

Jord

Regionalt
livsmedelsprogram

Skog

Skogen som
strategisk resurs

Vatten

Vatten som
strategisk resurs

Energi

Energikontoret

Innehåll

Inledning.....	1
Sammanfattning av rapporten	3
Bakgrund	3
Sammanfattning av projektets resultat.....	3
Projektuppdraget för ”Plönninge - mötesplats för grön tillväxt – brukande, innovation och kunskap.”	3
Bakgrund och avstämning gentemot ursprungliga projektmål	3
Projektmål som ursprungligt formulerades i projektet med korta kommentarer avseende måluppfyllelse:	4
Redovisning av delmål.....	5
Finansiering	6
Förslag på framtida inriktning	7
Del 1. Fastigheterna och byggnadsbeståndet	7
Del 2 Vidare projekt.....	10
FoU/innovation/kunskapsförmedling för grön tillväxt med skogen i fokus.	10
Förslag till beslut	13

Sammanfattning av rapporten

Bakgrund

Regionstyrelsen beslutade våren 2014 att naturbruksutbildningen i Halland skulle samlokaliseras på Munkagårdsgymnasiet i Tvååker. Kultur och skolförvaltningen lämnade lokalerna på Plönninge under sommaren 2016 och förvaltningen av mark och byggnader gick därmed över till Regionstyrelsen. Efter nedläggningen har det också skett en viss temporär förhyrning av lokalerna av Halmstads kommun. Huvuddelen av marken på Plönninge samt lokalerna för jordbruksdriften har arrenderats ut under fem år från och med våren 2016. Under 2017 beslutade Regionfullmäktige att försälja Fjällaregårdsdelen av Plönningeområdet till Halmstads kommun. I samband med samlokaliseringen av naturbruksutbildningarna kom frågan om det långsiktiga användandet av Plönningeområdet att diskuteras och Regionstyrelsen beslutade hösten 2016 att sätta igång ett projekt – En mötesplats för Grön tillväxt på Plönninge – brukande, innovation och kunskap, med slut sommaren 2019. Projektets inriktning har varit att utreda Plönninges framtida användning. Projektets mål och delmål kommenteras i slutrapporten nedan.

Sammanfattning av projektets resultat

Projektuppdraget för ”Plönninge - mötesplats för grön tillväxt – brukande, innovation och kunskap.”

På Regionstyrelsens uppdrag fick Regionkontoret i uppdrag att genom projektet finna en eller flera långsiktiga lösningar för bästa, hållbara utnyttjande av anläggningarna på Plönninge. Lösningarna ska fokusera på nytta för hela Halland.

Lösningen eller lösningarna ska bygga på ekonomisk- social- och ekologisk hållbarhet utifrån ”Bästa livsplatsen”, ”Tillväxtstrategin”, ”Handlingsplan för grön tillväxt/energi och klimat 2018-2020” och andra politiska styrdokument med koppling till grön tillväxt och grön omställning.

Projektid juni 2016 – juni 2019

Bakgrund och avstämning gentemot ursprungliga projektmål

Efter nedläggning av gymnasieutbildningen på Plönningeskolan fick Regionkontoret uppdraget av Regionstyrelsen att utreda olika möjligheter för att långsiktigt och hållbart finna lösningar för hur Plönninge anläggningen skulle kunna komma till nytta. De olika lösningarna skulle komplettera varandra för att under projekttiden uppnå en långsiktigt hållbar självfinansiering baserad på hyresintäkter. En del av lösningarna har kunnat utveckla synergier och samarbeten med varandra. Andra står helt för sig själv. Till grund för utvecklingsarbetet i projektet finns tidigare genomförda förstudier av LRF konsult och intervjuer och utbyte med flera personer med erfarenhet av Plönninge i bland annat Harplinge samhällsförening och företagarförening.

Halland och resten av världen står inför stora utmaningar vad gäller hållbart bruk av ändliga resurser. Plönninge är en resurs för att bidra till dessa utmaningar utifrån ett halländskt perspektiv och utgöra en fysisk plats, tillsammans med andra för att utveckla innovationer med jord, skog och vatten som bas. En mötesplats för Grön Tillväxt på Plönninge -brukande, innovation och kunskap.

Projektet "En mötesplats för Grön Tillväxt på Plönninge -brukande, innovation och kunskap" har haft som grund att skapa ett underlag för beslut om hela Plönninges framtid. Denna process har letts av Regionkontoret i samarbete med Regionfastigheter. Nödvändiga beslut har underhand fattats enligt delegationsordning av Regionfullmäktige, Regionstyrelsen eller Regionstyrelsens tillväxtutskott. Avstämning har kontinuerligt gjorts i Regionstyrelsens Tillväxtutskott och RSAU.

Projekt mål som ursprungligt formulerades i projektet med korta kommentarer avseende måluppfyllelse:

- Söka, utveckla och dokumentera konkreta synergier mellan brukande, innovationer och kunskap inom jord, skog och vatten med projektet som bas.
Resultat:
Inom två områden har det utvecklats tydliga synergier som finns dokumenterade i respektive projektansökan och projektrapporter för projekten "Ekosystemtjänster på Plönningepollinerings krafter" respektive "Framtida markanvändning" FRAM båda projekten utgår ifrån Plönninges markinnehav.
- Söka, utveckla och dokumentera synergier med övrig verksamhet på Plönninge.
Resultat:
Samarbete har utvecklats mellan arrendator, Science Safari och övriga företag i företagsparken som arbetar med ekosystemtjänster. Regionkontoret har inte haft ambitionen att bygga någon egen identitet/verksamhet på Plönninge. Ambitionen har varit att stimulera andra att skapa resultatet.
- Söka, utveckla och dokumentera synergier med Arena Grön Tillväxt – den framväxande innovationsplattformen för grön tillväxt i Halland.
Resultat:
Innovationsplattformen Arena Grön Tillväxt finns inte längre som organiserad samarbetsgrupp. De representeras av de enskilda parterna. Konkret på Plönninge finns Hallands Hushållningssällskap som projektägare för "Ekosystemtjänster på Plönningepollinerings krafter" och Energi och Miljö Centrum är huvudman för en test och demonstrations-vägg av träfasader.
- Söka, utveckla och dokumentera nationellt samarbete med liknade anläggningar i Sverige och Europa.
Resultat:
Samarbete finns utvecklat mellan olika aktörer och projekt med nationella parter som Sveriges Lantbruksuniversitet och andra högskolor och universitet, Sydsvatten. Science Safari har ett stort kontaktnät både nationellt och internationellt och ingår som del i det föreslagna utvecklingsprojektet.
- Genom att uppfylla ovanstående mål, före 2019-06-30, redovisa resultatet av projektet för Regionstyrelsen och ge förslag på en funktion och organisation för fortsatt utvecklingsarbete.
Projekt med förslag om funktion och organisation redovisas Regionstyrelsens Tillväxtutskott 4/6 2019.

Redovisning av delmål

Brukande

Upprätthålla ett långsiktigt ekonomiskt, ekologiskt och socialt brukande och förvaltning av jord- och skogsbruksmark.

Under projekttiden tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet och ett brukarråd ta fram ett förslag och en plan på hur Plönninges skogsmark kan utvecklas till en testmiljö som bidrar till att öka vår kunskap om hur vi vill använda den halländska skogen i framtiden.

Resultatindikator:

Fungerande drift och förvaltning av jord (enligt arrendeavtal) och skogsbruk enligt plan.

Resultat:

Målet är uppnått. Skogsbruksplan finns som arbetar efter uppställda mål för Region Hallands skogsförvaltning, vilket bland annat innebär grön certifiering. Jordbruksmarken har en långsiktig förvaltning genom tecknat arrendeavtal. Ett projekt på delar av Plönninges skogsmark är initierat tillsammans med SLU.

Ett förslag till drift- och förvaltningslösning för Plönninges jord och skogsbruk presenteras i denna slutrapport som ligger i linje med utredningen av Region Hallands skogsinnehav.

Innovation:

Attrahera företag inom i första hand jord, skog och vatten som behöver testmiljöer för verifiering av produkter.

Attrahera enskilda forskare och forskningsinstitut

Resultatindikatorer

Under projekttiden ha tre företag på plats i testmiljön som utvecklar kommersiella produkter.

Under projekttiden ha två, externt finansierade, FoU-projekt på plats som långsiktigt stödjer innovation inom jord, skog eller vatten.

Resultat:

Målet är delvis uppnått. En testvägg för industriell ytbehandling av träbeklädnad har etablerats i samarbete mellan Södra, Organowood, Derome och Lida Timber AB. Ilaj AB pressar skålar, muggar av löv.

Under projektets gång har det till viss del etablerats motsvarande projekt inom samma områden – exempelvis är Sydvattnens etablering av Forskningsstation Bolmen som kan ses som förebild för det fortsatta utvecklingsarbetet på Plönninge.

Kunskap:

Med hjälp av Science Safari bilda grunden till ett kunskapscentrum för naturvetenskap, med koppling till brukande och innovation inom en biobaserad/cirkulär ekonomi.

I samarbete med aktörer inom brukande och innovation erbjuda visning och besök av människor i olika åldrar från Halland, Sverige och resten av världen t.ex. skolklasser, bussgrupper, föreningar eller organiserade studiebesök med specifika syften.

Resultatindikatorer

Vad Safariföreningen och observatoriet kan genomföra:

Öppet hus för allmänheten

Stjärntittarkvällar för enskilda grupper samt skolklasser

Aktiviteter för skolklasser, dagtid

Kursverksamhet, föreläsningar

Studiedagar på olika tema för lärare

Fortbildning för lärare

Kunskapsseminarium

Samarbete med biblioteken

Workshops (Komtek)

Vetenskapskafé

Resultat:

Målen har delvis uppnåtts. Se bilaga

Finansiering

Den finansieringsmodell som tillämpats för projektet har byggt på att resursen Plönninge, genom hyror, arrenden och avkastning från skogen har finansierat både verksamhet och utvecklingsarbete i projektet.

Verksamheten och utvecklingsarbete har i samarbete med aktörer genererat externt kapital till Plönninge i form av kapital från Landsbygdsprogrammet, Allmänna arvsfonden, Tillväxtverket och företagens investeringar och uppgradering av utrustning.

Därmed har en omhändertagen resurs genererat nya värden utan att belasta ordinarie budgetmedel. Dessa värden hade aldrig skapats utan det politiska uppdraget för projektets omhändertagande av resursen.

Projektet har lyckats balansera kostnader och intäkter under projektiden. Vad som dock inte finansierats inom projektets ram har varit det långsiktiga underhållet av fastigheten. Till viss del har också underhållsbehovet skjutits framåt i avvaktan på vilken långsiktig användning boende och skolbyggnader, område 1, skulle få. Projektet har inte lyckats med att hitta denna användning för område 1 av i huvudsak två skäl:

1. Den korta avtalstiden med Halmstad kommun för delar av området har försvårat uthyrning av andra delar av området. Den långsiktiga strategiska diskussionen med kommunen har inte heller av olika skäl kunnat slutföras
2. Projektet har, efter beslut i styrgrupp, valt att inte hyra ut till privata hyresgäster. Det har funnits mellan 5 och 10 sådana intresseförfrågningar under projekttiden som projektledningen sagt nej till. Anledningen är att Region Halland inte ska ha ambitionen att ta på sig ansvaret som hyresvärd för privat boende.

Förslag på framtida inriktning

Med utgångspunkt från uppdraget, och den givna resursen i form av skogs och jordbruksmark (450 ha) samt anläggningstillgångar och byggnader men också immateriella värde kopplat till varumärket Plönningeskolan har projektresultatet utmynnat i ett förslag som består av två delar. Första delen handlar om hur byggnader, skogs- och jordbruksmark ska tas om hand i framtiden. Andra delen handlar om hur resultaten i projekten kan tas till vara.

Del 1. Fastigheterna och byggnadsbeståndet

Redan under första projektåret togs politiskt beslut om försäljning av Fjällaregården en ridanläggning med tillhörande 50 ha betesmark på område med en kommunal dricksvattentäkt. Fjällaregården såldes till Halmstad kommun som därefter sålde ridanläggningen med huvuddelen av marken vidare till en hästföretagarfamilj.

Till grund för beslutet om försäljning låg i första hand att ridanläggningen inte kunde ses som en naturlig del av det regionala tillväxt- och utvecklingsuppdraget i Halland och att rid/häst verksamhetens utvecklingspotential bäst skulle förvaltas av en driven entreprenör. Grund för försäljning var också Halmstad kommuns önskemål om att äga marken på vilken det låg en kommunal dricksvattentäkt. Värderingen genomfördes av LRF konsult.

Skogsmarken till Plönninge och delar av jordbruksmarken har i sina äldsta delar sedan starten av skogsutbildningen 1962 brukats med utbildning och utveckling i fokus och markanvändningen har delvis präglats av mångbruk. Här har bedrivits test- och utvecklingsverksamhet som en följd av att utbildning alltid innehållit ett visst mått av förnyelse och nyfikenhet på vad framtiden kommer att behöva. Detta har lagt grunden till det att det idag finns ett platsbundna utvecklingsvärde i form av skog och mark. Detta värde i kombination med regionens övriga skogsinnehav, där inte minst Plönninges marker på grund av sitt geografiska läge, ger Region Halland en unik möjlighet att bidra till utveckling inom de gröna näringarna.

Det långsiktigt hållbara värdet av Plönninge är således knutet till marken som resurs och ger stora möjligheter för att, i samarbete med intresserade aktörer, utveckla och visa på de värden och tjänster ekosystemen kan erbjuda för exempelvis koldioxidinlagring, sociala värden/rekreation, produktionsskog, markens betydelse för dricksvattnets kvalitet m.m.

Skogen och marken på Plönninge är genom sin mångåriga uppbyggnad av struktur och utvecklingspotential en strategisk resurs för FoU och innovation inom i första hand skogens ekosystemtjänster.

Förslaget är därför att ett fortsättningsprojekt "Tänk skog" initieras och som beslutas i särskild ordning.

Byggnadsbeståndet i område 1 av Plönninge, skol- och boendemiljö, är också unikt och är utpekad som ett område värt att bevara i Halmstad kommuns Kulturmiljöprogram. Utpekandet i sig utgör inget hinder för att utveckla området med hänsyn till de kulturmiljövärden som där finns i form av en sammanhållen campusmiljö.

Skolområdet med omgivningar skulle ha en potential för utveckling av boendemiljöer. En sådan utveckling är dock primärt av kommunalt intresse och måste hanteras i Halmstads kommuns pågående översiktsplanering. Initiativ till diskussion om utvecklingspotentialen har dock igångsatts.

Byggnadsbeståndet har sedan beslutet om nedläggning av Plönningegymnasiet, 2015, delvis ett eftersatt underhålls- och reinvesteringsbehov som inte projektet fullt ut har kompenserat i avvaktan på uthyrning av byggnaderna och intäkter därav.

Utifrån utvärderingen av projektet föreslås lite olika vägar vad gäller Plönningeområdets marker och områden. Region Hallands marker har därför delats in i olika områden med förslag på framtida inriktning för respektive område.

Med hänsyn till ovanstående föreslås att område 1 avyttras till en utomstående intressent och som har större möjligheter att arbeta med en mer specifik fastighetsutveckling än vad Region Halland har. Försäljningen gör att RH tappar hyresintäkt men blir av med underhåll- och driftkostnaderna. Vaktmästeri och servicefunktion behövs inte hellre.

Område 2, företagsbyn, föreslås också till försäljning

Detta förslag innebär att fastigheten delas efter fastighetsreglering/fastighetsbildning i område 1 och 2 som försäljs samt ett fortsatt ägande jord- och skogsmark.

Område 1, 2 är områden för uthyrning som fortsatt skulle kunna drivas och utvecklas av Region Halland inom ramen för Grön tillväxt men är liksom Fjällaregården verksamheter som ger RH i huvudsak rollen som hyresvärd. Detta har ingen stark koppling till regional utveckling eller något annat RH uppdrag.

Område 1, 2 föreslås därför att, efter avstyckning, säljas var för sig eller till samma köpare. Vidare föreslås försäljning av försörjningssystemet för området.

Övriga delar av jordbruks- och skogsmarken behålls av Region Halland. Detta eftersom de har betydelse för att fungera som testmiljöer för det regionala tillväxt- och utvecklingsuppdraget med fokus på grön tillväxt och dessutom utgör ett utmärkt komplement till regionens övriga markinnehav. Läget gör också att skogsmarken utgör en resurs för utbildningsverksamheten vid Munkagårdsgymnasiet, som behöver tillgång till mark inom rimligt avstånd från gymnasiet.

Med 450 ha jordbruks- och skogsbruksmark (180 ha utarrenderat) finns förutsättningar att erbjuda och utveckla infrastruktur för forskning och utveckling/utbildning vad gäller ekosystemtjänster med marken (skogen) som resurs. Detta syftar till att öka kunskapen om flera framtida användningsområden för mark (mångbruk). Exempel på ekosystemtjänster kan vara biomassaproduktion, naturvård, kolbindning, efterfrågade boendemiljöer, rekreation och folkhälsa för alla, viltrika och artrika miljöer, mark som renar vatten mm.

När det gäller jordbruksmarken så ger ett fortsatt ägande också en rimlig planeringshorisont för den nuvarande arrendatorn. Efter diskussion med arrendatorn föreslås detta vara 2 år som är kvar på nuvarande arrende och ytterligare 5 år. Det överensstämmer också ganska väl med livslängden på

stora delar av ekonomibyggnader för mjölkproduktion som då kräver nya beslut för användning oavsett vem som är ägare.

Jordbruksmarken är också intressant ur ett forskningsperspektiv med betoning på vatten och detta i kombination med skogsmarken. Det gör att ett behållande av jordbruksmarken oavsett upplåtelseform av brukandet är strategiskt intressant.

För att få en enhetlig förvaltning föreslås att ägandet alternativt med förvaltningsavtal överflyttas till Hallands läns skogsallmänning och att förvaltningen sker av skogsegendomsdelegationen. Denna del ligger i linje med den parallella skogsutredningen.

Bild. Total areal för Plönninge

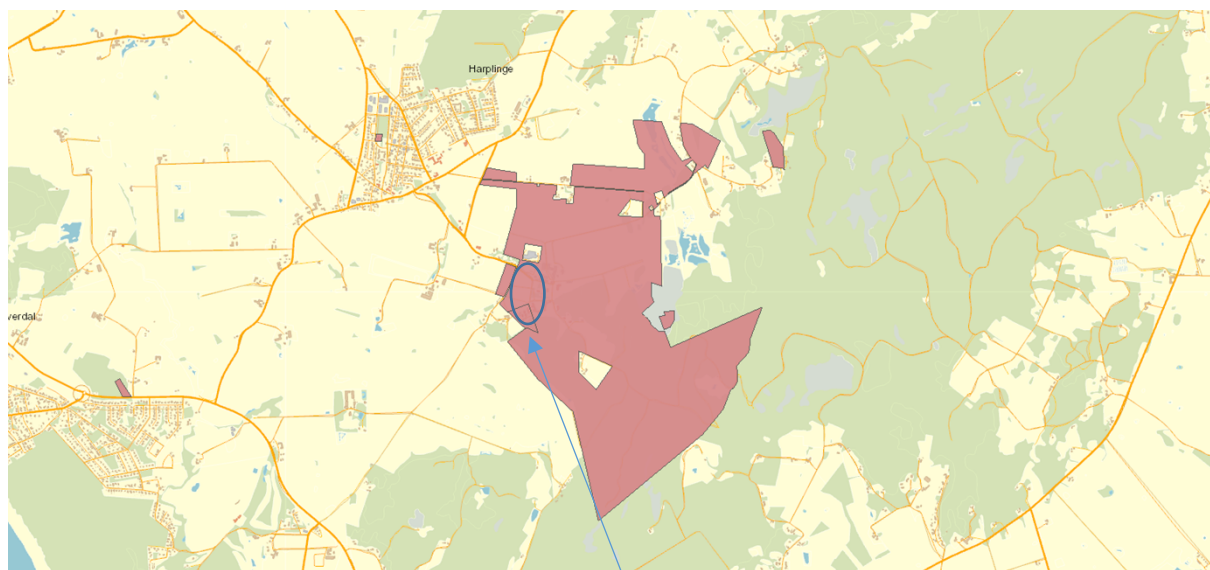
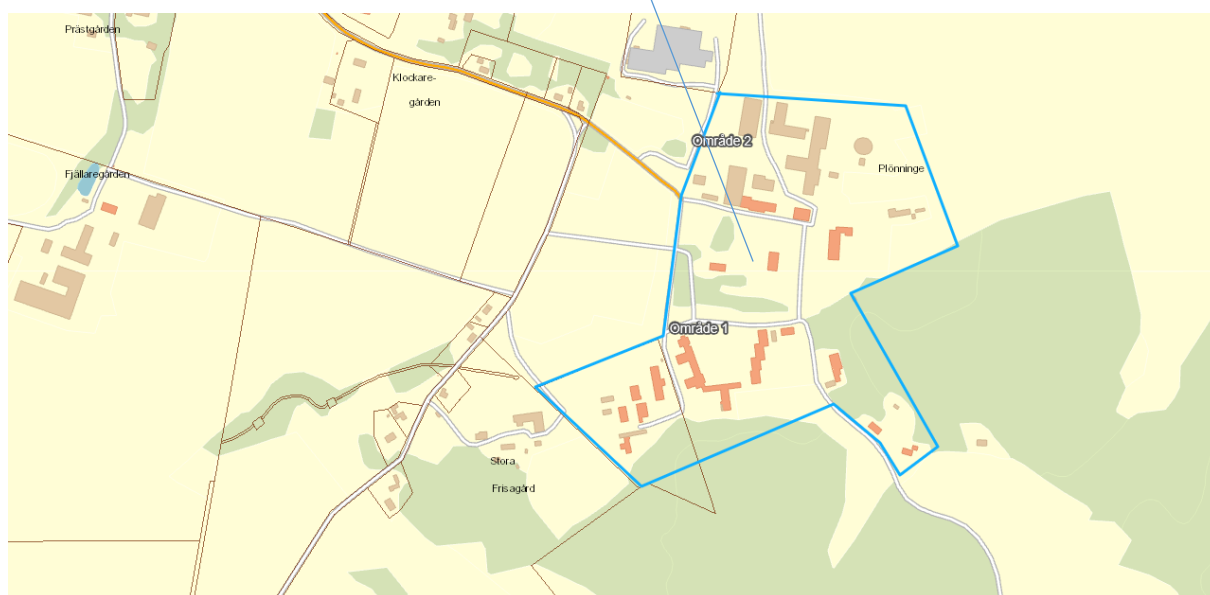

Bild. Föreslagna försäljningsområden.

Försäljningsprocessen och koppling till regionalpolitiska strategier

Försäljningen genomförs med en intention att köparen kan bidra till övergripande strategier. Ett prospekt ska upprättas och alla intresserade seriösa köpare ska erbjudas ett positivt bemötande med full transparens och information på plats.

Vid försäljning av delar av fastigheten ska en värdering göras av säljaren vad gäller intresserade köparens förmåga att bidra till regionalpolitiska strategier och måldokument med särskild fokus på Tillväxtstrategin.

- Hållbar långsiktig verksamhet som bidrar till entreprenörskap, innovation och företagande.
- Intresse för samarbete med Region Halland och andra aktörer.
- Förståelse och ambition för att utveckla Plönninges varumärke som en attraktiv mötesplats, boende- och livsmiljö på landsbygden.
- Lokal förankring och acceptans.

Efter projektets slut 20190630, fram till försäljning, flyttas ansvar för byggnadsbeståndet för skötsel, underhåll, intäkter och kostnader tillbaka till Regionfastigheter. För försäljningsprocessen bildas en arbetsgrupp där Regionfastigheter är sammankallande och Regionkontoret/samhällsplanering deltar.

Ansvaret för jord- och skogsmarken överflyttas till Regionstyrelsens egendomsdelegation i samband med beslutet om Region Halland strategiska skogsinnehav.

Del 2 Vidare projekt

En vidareutveckling och ett omhändertagande av projektets resultat kräver långsiktig planering och långsiktiga satsningar som alltid när det handlar om resurser knutna till mark och biologiska förutsättningar men det nedan föreslagna projektets insatser påverkar inte markvärdet och i projektförslaget finns beskrivet hur projektresultatet kan tas om hand och förvaltas i en ram för befintlig organisation. Plönninges framtida verksamhet med RH som huvudman inom "FoU/innovation/kunskapsförmedling för grön tillväxt med skogen i fokus" föreslås fortsatt organiseras i projektform och samordnas av Regionkontoret. Verksamheten bör i så fall organiseras i ett 5 års projekt varefter en utvärdering kan ske. Efter utvärdering så finns möjlighet, beroende på resultat valmöjligheten för beslut om fortsatt långsiktig verksamhet.

FoU/innovation/kunskapsförmedling för grön tillväxt med skogen i fokus.

När det handlar om FoU/innovation/kunskapsförmedling med Plönninge som resurs är det viktigt med ett synsätt där man ser hela värdekedjan för skogens produkter antingen det handlar om varor eller tjänster, råvara eller slutprodukt. Detta gäller för övriga delar av Region Hallands skogsinnehav som har ett värde för FoU och innovation utöver sitt produktionsekonomiska värde.

Dessa varor och tjänster sammanfattas i begreppet ekosystemtjänster dvs nyttor för oss människor som vi får ut av fungerande stabila ekosystem (i detta fall med utgångspunkt i Hallands skogar) för exempelvis klimatnytta genom bland annat kolsänka, rekreation och sociala värden, produktionsskog samt skogsmarkens betydelse för dricksvattnets kvalitet.

Hela värdekedjan för ekosystemtjänster kännetecknas av ett synsätt där slutet på värdekedjan dvs efterfrågan/nytta/behov av skogliga slutprodukter är en stark drivkraft för innovation och nytänkande men att mycket innovation kan skapas längst hela värdekedjan från råvara till slutprodukt.

Vad gäller klimatnytta kan denna efterfrågan vara biomassa som ersättning för fossila produkter som plast eller olja, byggmaterial eller biobränsle. Innovativa produkter som kopplar till skogen i en cirkulär bioekonomi som återanvändning och "flergenerations tänk" för skogliga produkter är ett annat intressant område.

Skogens sociala värden och rekreationsvärden med skogen som resurs är ett givet område i en upplevelse- och besöksregion som Halland antingen det handlar om mat från skogen eller olika typer av äventyrs- och naturturism.

Skogens förutsättningar för virkesproduktion och ekonomi är mycket viktiga incitament för skoglig verksamhet. Inte minst i en region där ca: 80% av skogen ägs av enskilda personer. Detta bör alltid finnas med som en tydlig målbild i diskussioner kring innovationer i värdekedjan för olika ekosystemtjänster.

Skogsmarkens förmåga att ge oss rening och magasinering av dricksvatten är nödvändigt för en framtida god livs- och boendemiljö. Här behövs mer kunskap genom testmiljöer och innovation för hur vi styr/reglerar vattnets väg i syfte att åstadkomma bästa kvalitet. Testmiljöer för detta ändamål är särskilt värdefullt i landskap där både skogs- och jordbruksproduktion förekommer då detta är en i Halland vanlig landskapsmiljö. Region Hallands markinnehav på Plönninge har en sådan landskapsmiljö. På Plönninge och på omkringliggande marker har de senaste 20 åren anlagts flera olika typer av vattenanläggningar och på det sättet etablerats en struktur för FoU inom området som borde tas tillvara och kunna intressera både företag och akademi.

Skogen som resurs innehåller många spännande slutprodukter som kan beskrivas med en värdekedja med många utmanande kopplingar och synergier och skiljer sig därmed inte från övrigt innovationsarbete och bör därför integreras i existerande innovationssystem som kompletteras med kompetens vad gäller skoglig innovation och skogliga värdekedjor.

Det kan också handla om innovation i form infrastruktur och stödresurser längst värdekedjan som på olika sätt underlättar och tillgängliggör slutprodukten. Exempel på detta är digital utveckling för insamling av data, upplägg av databaser, bearbetning och kunskapsspridning på infrastruktur och stödssystem som med skogen som bas kan driva innovation. Detta kan gärna ske i samverkan med andra områden med likartade behov och skapa spännande synergier i regionens utvecklingsarbete.

Detta är exempel på olika ekosystemtjänster och processer där Plönningeskogen och Region Hallands övriga skogar kan tjäna som testmiljöer i innovationsarbetet. Testmiljöer samt innovations- och forskningsstruktur bör erbjudas företag och akademi och drivas i nära samarbete och med initiativ från dessa parter. Samverkansprocesser mellan gränsöverskridande kunskapsområden kan tillföra ett traditionellt branschtänk mycket om det sker med ödmjukhet, öppenhet och förståelse för varandras kunskapsområden. Exempel på detta kan vara kompetenser inom områdena skog, jord, träindustri, landskapsarkitektur, materialutveckling, upplevelsenäring, hälso- och sjukvård mm.

Innovationsarbete och kunskap om ekosystemtjänsternas värdekedja med Region Hallands skogar som resurs ger också möjligheter för samarbete och synergier mellan flera av Region Hallands uppdrag och kärnverksamheter som tex rekreation/turism, grön tillväxt, folkhälsa/friluftsliv och

Skogsmiljön på Plönninge, liksom övriga delar av skogsinnehavet, erbjuder en struktur väl lämpad för FoU inom flera ekosystemtjänstområden. I samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och Forskningsstation Bolmen; Sydsvenska Lunds universitet, Högskolan i Halmstad, Hallands kommuner och intresserade företag kan vi erbjuda aktörer att bedriva forskning och utveckling samt kunskapsförmedling med fokus på ekosystemtjänster från skogen.

Projektet Tänk skog

För tiden 2019-07-01 – 2024-06-30 föreslås projektet ”Tänk skog”, där Plönningeskogen blir en basplats för forskning och utveckling/innovation/kunskapsförmedling med skogens ekosystemtjänster i fokus.

Tänk Skog har sin förebild i Tänk H2O och Forskningsstation Bolmen. Tänk Skog avser att ta vara på och utveckla Plönninge som strategisk resurs för testmiljöer och visning av ekosystemtjänster med marken och skogen som resurs.

Inom ramen för ”Tänk skog” planeras också ett pilotprojekt som riktar sig specifikt gentemot ungdomar i årskurs 8 från alla Hallands kommuner. Syftet är att öka kunskapen och skapa intresse för skogen och skogsmarkens olika värden och därmed få fler sökande till både praktiska och teoretiska utbildningar inom området. Även om Plönninge blir bas för verksamheten så behöver detta pilotprojekt genomföras i nära samarbete med Munkagårdsgymnasiet och regionens kultur- och skolförvaltning.

Under en tidsbestämd projekttid och uppbyggnadsfas kan om ambition finns också utveckling av följande områden testas och utvärderas; Kunskapsförmedling och pedagogisk utveckling baserad på natur och upplevelsebaserad pedagogik. I detta sammanhang behöver också samarbetet med Science Safaris utvecklas.

För projektets realiserande finns ett behov av att utveckla infrastrukturen med Regionkontoret som huvudman och som stöder forskning och utveckling/utbildning vad gäller ekosystemtjänster med marken (skogen) som resurs. Verksamheten i sig ska bedrivas av externa aktörer men en person knuten till Regionkontoret ansvarar för samordning av resursen i ett 5 årigt projekt som därefter utvärderas och nytt beslut fattas.

Delprojektet FRAM – Framtida Markanvändning

Ett annat delprojekt inom ”Tänk skog” är ”FRAM”, Framtida markanvändning. Plönninges marker blir i detta projekt en testmiljö för hur man kan åstadkomma en hållbar utformning av landskapet i framtiden. Placeringen på Plönninge har en fördel eftersom man där kan ta tillvara vad som redan finns etablerat på Plönninge och vidareutveckla detta som test- och visningsmiljö.

FRAM syftar till att med Plönningeskogen som fysisk plats öka kunskapen om flera ”nyttor” och framtida användningsområden för mark (mångbruk).

Fyra övergripande fokusområden föreslås känneteckna projektets struktur och fungera som röd tråd och sammanhang i både planering genomförande och rapportering av projektet.

- Upplevelsevärde, rekreation, skogens läkande kraft.
- Produktionsvärde, lokal förankring, trädslag och skogsskötsel
- Klimat och kolsänka
- Jord- och skogsmarkens påverkan på vattenkvalitet.

Andra projekt som kan kopplas till varumärket Plönninge

Det kan även finnas andra områden som kan vara aktuella för projekt och där varumärket Plönninge tas tillvara, inte minst inom områden som kunskapsförmedling och pedagogisk utveckling. Det kan då exempelvis handla om att ytterligare utveckla Science Safari som bas eller kompetensutveckling inom

livsmedelsområdet och den halländska matkulturen. Detta kräver särskilda beslut om inriktning och finansiering.

Förslag till beslut

Följande inriktningsbeslut föreslås:

- Att efter fastighetsreglering försälja område 1 och 2 enligt karta.
- Uppdra åt Regionkontoret att förbereda försäljningsprocessen i enlighet med utredningens förslag.
- Uppdra åt Regionkontoret att förbereda beslut om ett överflyttande av förvaltningsansvaret/ägandet för övrig mark till skogsallmanningen och skogsegenomsdelegationen.
- Föreslagna projekt i rapporten noteras och överlämnas till regionkontoret för vidare beredning.
- Att med godkännande lägga rapporten till handlingarna.

Bilagor

Bilaga 1 Rapport från Science Safari